

Dansk Erhvervs NøgletalsNyt

Danmark spurter ud af krisen med høj vækst i 2021

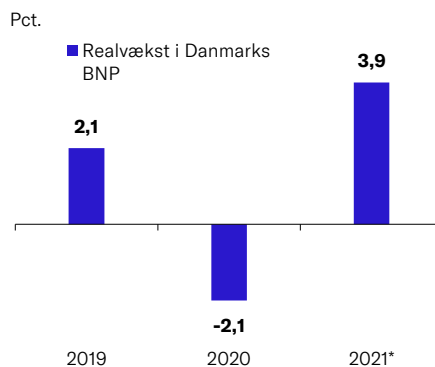
Af: Cheføkonom Tore Stramer og seniorøkonom Kristian Skriver

I denne uge gav Danmarks Statistik det første bud på væksten i fjerde kvartal sidste år. Det viser, at dansk økonomi løb stærkt mod slutningen af året med en vækst på 1,1 pct. Samlet set voksede dansk økonomi i 2021 med 3,9 pct. Sidst vi havde så høj vækst, var i 2006. Den flotte vækst kommer ovenpå en nedgang i økonomien på 2,1 pct. i 2020 pga. coronakrisen. Væksten i 2021 var imponerede flot. Dansk økonomi er kommet flyvende ud af coronakrisen, og er allerede nu tilbage på vækstsporet fra før økonomien blev slået omkuld. Ovenpå genåbningerne er hverdagen og de økonomiske aktiviteter hurtigt vendt tilbage, og sat fut i dansk økonomi.

I 2022 vil væksten ikke være lige så høj som i 2021, fordi nu er det tabte fra coronakrisen indhentet, men der er stadig gode forudsætninger for fremgang. Der er udsigt til flot fremgang på vores eksportmarkeder, mens også de købestærke forbrugere herhjemme kan bidrage til pæn fremgang. Der er dog betydelig risiko for, at mangel på arbejdskraft bliver en klods om benet for væksten herhjemme. Virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft er rekordhøjt, men det er svært at få stillingerne besat. I stedet må virksomhederne sige nej til kunder og ordrer.

På den økonomiske front har denne uge i høj grad været præget af konflikten mellem Ukraine og Rusland. En væbnet konflikt og eventuelle sanktioner vil kunne øge energipriserne mere, end vi allerede har set de seneste måneder. En yderligere optrapning af konflikten vil desuden kunne få konsekvenser for de godt 800 danske virksomheder, der eksporterer varer til Ukraine. Dansk vareeksport til Ukraine var 2,5 mia. kr. i 2021.

Nøgletal	Side
2021 leverede den højeste vækst siden 2006	2
Mangel på arbejdskraft sender nu lønstigningerne i vejret	3
Forbrugertilliden falder igen	4

2021 leverede den højeste vækst siden 2006

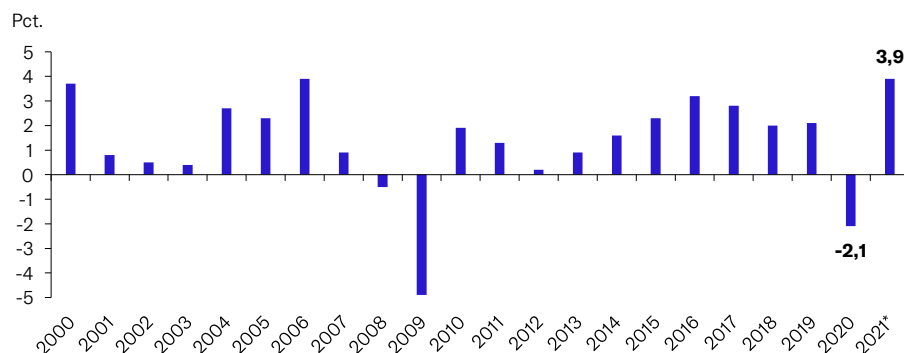
Nye tal fra Danmarks Statistik viser, at Danmarks BNP voksede med 1,1 pct. i 4. kvartal. Det er på niveau med 3. kvartal, hvor dansk økonomi også voksede med 1,1 pct. Med tallene for væksten i 4. kvartal kan vi samtidig gøre status for 2021 samlet set. Det viser, at væksten i dansk økonomi var på 3,9 pct. i 2021. Det er den højeste vækst siden 2006, hvor dansk økonomi også voksede med 3,9 pct. Væksten i 2021 kommer ovenpå en tilbagegang på 2,1 pct. i 2020.

Samlet set var væksten i 2021 imponerede flot. Dansk økonomi er kommet flyvende ud af coronakrisen, og er allerede nu tilbage på vækstsporet fra før økonomien blev slået omkuld. Ovenpå genåbningerne er hverdagen og de økonomiske aktiviteter hurtigt vendt tilbage, og sat fut i dansk økonomi. Efter det første store økonomiske tilbageslag i foråret 2020, havde vi ikke i vores vildeste fantasi forestillet os, at dansk økonomi så hurtigt ville kommet tilbage på vækstsporet. Det er selvsagt en glædelig overraskelse. Det står nu klart, at coronakrisen vil indskrive sig i de økonomiske historiebøger som en meget voldsom krise, som samtidig var kort. Det står i skærende kontrast til finanskrisen, der både var dybere og længere.

Forklaringen på den hurtige genopretning af dansk økonomi er, at erhvervslivet og forbrugerne har været hurtige til at omstille sig til nye restriktioner og høj smittespredning. Vi har set, at en større del af detailsalget er flyttet til nettet og via click and collect. Dertil har take away vundet frem i restaurationsbranchen. Det har sikret, at forbruget ikke er blevet lige så hårdt ramt af nedlukningerne i 2021 som i 2020.

I 2022 vil væksten ikke være lige så høj som i 2021, fordi nu er det tabte fra coronakrisen indhentet, men der er stadig gode forudsætninger for fremgang. Der er udsigt til flot fremgang på vores eksportmarkeder, mens også de købestærke forbrugere herhjemme kan bidrage til pæn fremgang. Der er dog betydelig risiko for, at mangel på arbejdskraft bliver en klods om benet for væksten herhjemme. Virksomhedernes efterspørgsel efter arbejdskraft er rekordhøjt, men det er svært at få stillingerne besat. I stedet må virksomhederne sige nej til kunder og ordrer.

Realvækst i Danmarks BNP

Kilde: Danmarks Statistik

Note: * 2021 er estimeret p.b.a. Væksten i 4. kvartal

Mangel på arbejdskraft sender nu lønstigningerne i vejret

Nye tal fra Dansk Arbejdsgiverforening viser, at lønomkostningerne på DA-området steg med 3,2 pct. i 4. kvartal 2021. Det er på niveau med det foregående kvartal. Bemærkelsesværdigt er det, at lønomkostningerne indenfor byggeriet er hele 4,4 pct. mod 4,2 pct. kvartalet forinden. Lønstigningstakten indenfor byggeriet er den højeste siden 1. kvartal 2008. Vi skal dermed mere end 13 år tilbage før lønstigninger indenfor byggeriet var så høje, som de er i dag.

Det er tale om meget høje lønstigninger indenfor byggeriet, hvor vi skal mere end 13 år tilbage før vi sidst havde så høje lønstigninger indenfor byggeriet. De høje lønstigninger skyldes, at det er meget svært at rekruttere arbejdskraft. Det betyder, at virksomhederne overbyder hinanden i et omfang, der ikke er set siden årene op til Finanskrisen.

De høje lønstigninger i byggeriet vil på sigt føre til tiltagende lønpres i andre brancher. Byggeriet rekrutterer både arbejdskraft blandt ledige og fra udlandet, men også fra industrien og andre erhverv. Erfaringerne fra de seneste to årtier viser, at lønstigninger indenfor fremstillingsindustrien har fulgt lønningerne i byggeriet med en forsinkelse på 2-4 kvartaler.

Der er allerede tale om høje lønstigninger indenfor DA-området. Det er bekymrende, hvis det tiltagende lønpres i byggeriet rammer andre brancher yderligere. Vi skal for alt i verden undgå at ende med de samme tømmermænd, som vi endte med efter Finanskrisen, hvor vi i mange år bagefter blev tynget af for høje lønstigninger i årene op til Finanskrisen.

I sidste uge fik vi tal fra Jobindex, der viser, at der aldrig tidligere har været så mange jobopslag på nettet. De mange jobopslag understreger, at efterspørgslen efter arbejdskraft er på et rekordhøjt niveau, men mange af stillingerne bliver desværre ikke besat. Seneste undersøgelse fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering viser, at 33 pct. af jobopslagene er forgæves.

Forbrugertilliden falder igen

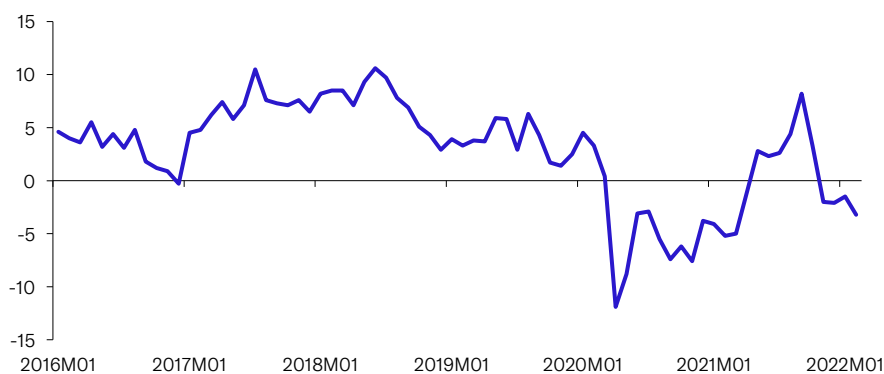
Nye tal fra Danmarks Statistik viser, at forbrugertilliden var på -3,2 i februar. Det er et fald i forhold til januar, hvor forbrugertilliden var på -1,5. Forbrugertilliden dykket markant siden september, hvor forbrugertilliden var på det højeste niveau i 3 år.

Bortfaldet af restriktioner i februar har desværre ikke løftet forbrugernes humør, som vi ellers havde ventet. Det er de meget høje energipriser og den høje inflation, der fortsat trykker forbrugernes humør i øjeblikket.

Inflationen er tiltaget kraftigt i løbet af de seneste måneder. Senest i januar var inflationen på 4,3 pct. Hvis man ser bort fra en enkelt måned i 2008, så skal vi tilbage til 1989 før vi sidst havde så høje prisstigninger herhjemme. Det er særligt kraftigt tiltagende prisstigninger på energi, der sender inflationen i vejret. Forbrugerne har været vant til, at prisudviklingen på opvarmning og el er nogenlunde stabil fra år til år. Men pludselig er prisstigningerne meget høje. Fx er elpriserne steget med mere end 60 pct. i løbet af det seneste år. Det trykker naturligt nok humøret hos forbrugerne.

Selvom forbrugertilliden har været lav de seneste måneder, så forventer vi ikke en kraftig nedgang i forbruget. Tværtimod forventer vi fortsat pæn fremgang i forbruget i år, fordi der er flere ting, der peger i retning af øget forbrug. Beskæftigelsen er rekordhøj, mens ledigheden er på det laveste niveau i mere end et årti. Vi forventer, at de gode privatøkonomiske forudsætninger vil overgå forbrugernes dårlige humør, og vil sikre pæn fremgang i forbruget i år.

Forbrugertillid

Kilde: Danmarks Statistik

Kontakt

Henvendelser angående Dansk Erhvervs NøgletalsNyt kan ske til cheføkonom Tore Stramer på tstr@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6107 eller seniorøkonom Kristian Skriver på kso@danskerhverv.dk og tlf. 3374 6033.